

KARANTENENEMNDA

Årsmelding

2017

Til Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Karantenenemnda, opprettet ved kongelig resolusjon 7. oktober 2005,
14. mai 2014 og 17. april 2015

avgir med dette sin årsmelding for 2017.

Oslo, den 03.05.2018

Christian Hambro (sign.)

Øystein Børner (sign.)

Hege Skjeie (sign.)

Hanne Sophie Greve (sign.)
nestleder

Hill-Marta Solberg (sign.)
leder

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. Karanteneoven.....	4
2. Karantenenemnda	4
3. Sammensetning av Karantenenemnda.....	5
4. Informasjonsplikt.....	5
5. Saksbehandlingsreglene, godtgjørelse for ilagt karantene mv.	6
5. Saker og saksbehandlingen i 2017	6
5.1 Antall saker	6
5.2 Oversikt over saker i 2017	7
5.3 Om arbeidet i Karantenenemnda.....	7
6. Uttalelse fra Karantenenemnda	7
6.1 Godtgjørelse for ilagt karantene	7
6.2 Saksforbud	8
6.3 Informasjon og informasjonsplikt.....	8
7. Økonomiske og administrative forhold	8
8. Innsyn og offentlighet.....	9
9. Vedlegg.....	9

1. Karanteneloven

Stortinget vedtok lov om informasjonsplikt, karantene og saksforbud for politikere, embetsmenn og tjenestemenn (karanteneloven) i mai 2015. Loven trådte i kraft 1. januar 2016, og erstatter tidligere retningslinjer¹.

Karantenelovens formål er å bidra til å sikre tilliten til det politiske systemet og forvaltningen.

Statsråder, statssekretærer og politiske rådgivere, som tiltrer stilling eller verv utenfor statsforvaltningen eller etablerer næringsvirksomhet, kan bli ilagt karantene og saksforbud. Dette gjelder ikke ved overganger til partipolitisk arbeid eller politisk verv i Stortinget, kommuner og fylkeskommuner.

Karantene kan i særlige tilfeller ilegges i inntil seks måneder fra fratreden fra den politiske stillingen eller embetet når:

- det foreligger en konkret forbindelse mellom politikerens tidligere ansvarsområder og arbeidsoppgaver eller bestemte saker som var til behandling i departementet i politikerens funksjonstid, og interessene til virksomheten politikerer blir tilknyttet eller etablerer,
- politikerens ansvar og arbeidsoppgaver har gitt etter kan gi virksomheten politikerer blir tilknyttet eller etablerer særlige fordeler, eller
- overgangen på annen måte kan være egnet til å svekke tilliten til forvaltningen generelt.

På samme vilkår kan politikere ilegges saksforbud i inntil tolv måneder etter fratreden. Saksforbud kan ilegges i tillegg til eller i stedet for karantene. Dette følger av karanteneloven §§ 6 og 7.

2. Karantenenemnda

Karantenenemnda er et uavhengig forvaltningsorgan som oppnevnes av Kongen i statsråd ved kongelig resolusjon. Nemnda er gitt myndighet til å treffe vedtak om karantene og saksforbud ved politikeres overgang til stilling eller verv utenfor statsforvaltningen eller ved etablering av næringsvirksomhet. Dette fremgår av karanteneloven § 4. Regler om Karantenenemndas sammensetning og medlemmenes funksjonstid er gitt i forskriften til karanteneloven.

¹ Retningslinjer for bruk av karantene ved overgang fra politisk stilling til departementsstilling. Retningslinjer for karantene og saksforbud for embets- og tjenestemenn ved overgang til ny stilling mv. utenfor statsforvaltningen. Retningslinjer, informasjonsplikt, karantene og saksforbud for politikere ved overgang til ny stilling mv. utenfor statsforvaltningen. Disse retningslinjene ble fastsatt 29. september 2005, gjort gjeldene fra 17. oktober 2005 og ble sist revidert 4. september 2007.

Karantenenemnda avgir hvert år årsmelding til Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD).

Informasjon om Karantenenemnda og avgjørelsene finnes på regjeringen.no/KMD

3. Sammensetning av Karantenenemnda

Karantenenemnda har (fra 01.05.2015) i 2016 hatt følgende sammensetning:

Leder - fylkesmann Hill-Marta Solberg, Sortland	(oppnevnt tom. 30.04.2019)
Nestleder - lagmann Hanne Sophie Greve, Bergen	(oppnevnt tom. 30.04.2018)
Medlem - advokat Christian Hambro, Oslo	(oppnevnt tom. 30.04.2018)
Medlem - professor Hege Skjeie, Oslo	(oppnevnt tom. 31.10.2018)
Medlem - tolldirektør Øystein Børner, Oslo	(oppnevnt tom. 30.04.2019)

4. Informasjonsplikt

Politikere har plikt til å gi de opplysningene Karantenenemnda trenger for å treffe vedtak. Politikerens informasjonsplikt følger av karantene_loven § 3. Informasjonsplikten inntreffer når politikeren aksepterer tilbud om ny stilling eller verv, eller etablerer egen næringsvirksomhet.

Informasjonen må sendes Karantenenemnda senest tre uker før tiltredelse eller oppstart. Politikerens skal gi informasjon både om innholdet i den nye stillingen, funksjonen i vervet eller den næringsvirksomhet politikeren går til eller etablerer. Dersom politikeren etablerer egen næringsvirksomhet må det legges frem dokumentasjon for at firmaet er registret i Brønnøysundregistrene og har fått eget foretaksnummer.

Det er også nødvendig at politikeren opplyser hvilke bransjer og interesser virksomheten arbeider for, eller hvilke produkter eller tjenester virksomheten leverer. Politikerens har også ansvar for å informere om sine oppgaver og ansvar i stillingen eller embetet som politiker, og også gjøre oppmerksom på saker som er viktige for vurderingen av ileggelse av karantene eller saksforbud.

Informasjonsplikten varer i tolv måneder etter at politikeren har fratrudd embetet eller stillingen. Dette tilsvarer det tidsrommet Karantenenemnda kan ilegge karantene eller saksforbud etter karantene_loven.

Det er utarbeidet et standard [meldingsskjema](#) og veiledning, både på bokmål og nynorsk, som politikeren skal fylle ut når han eller hun skal melde inn en sak til Karantenenemnda.

E-postadressen til utvalget og sekretariatet er: Karantenenemnda@kmd.dep.no

5. Saksbehandlingsreglene, godtgjørelse for ilagt karantene mv.

Karantenenemnda har en frist på to uker til å treffe vedtak om å ilegge karantene og saksforbud. Saksbehandlingsfristen regnes fra det tidspunktet alle opplysninger fra politikeren, som er nødvendige for å treffe vedtak, har kommet frem til Karantenenemnda. Dette følger av karanteneoven § 9, og regler om fristberegning som er gitt i forskriften til karanteneoven.

Forvaltningsloven gjelder med de særlige bestemmelsene som er gitt i karanteneoven § 3. Et vedtak truffet av Karantenenemnda kan ikke påklages. Parten kan i stedet be om ny vurdering av saken. Krav om ny vurdering må fremsettes innen fem dager etter at den tidligere politikeren er underrettet om vedtaket. Karantenenemnda har da frist på fem dager til å foreta ny vurdering.

Den tidligere politikeren har krav på godtgjørelse i karantenetiden tilsvarende den lønnen vedkommende hadde ved fratreden som politiker, med tillegg av feriepenger. Lønn eller vederlag for annet arbeid, verv eller oppdrag som han eller hun måtte motta eller opptjene i karantenetiden, skal trekkes fra godtgjørelsen. Det gis ikke kompensasjon for ilagt saksforbud. I karanteneperioden er politikeren omfattet av en ordning som tilsvarende gruppelivsordningen som følger av den til enhver tid gjeldende hovedtariffavtale i staten.

5. Saker og saksbehandlingen i 2017

5.1 Antall saker

Karantenenemnda behandlet saker fra 12 politikere, jf. oversikt punkt 5.3. Én politiker ba om ny vurdering av sin sak. To av sakene gjaldt tidligere statsråder, åtte av sakene gjaldt tidligere statssekretærer, én stabssjef og én sak gjaldt en politiske rådgiver.

Det ble ilagt karantene i åtte av sakene. I tre av sakene ble det ilagt maksimal karantene på seks måneder. I resten av sakene ble det ilagt karantene fra tre til fem måneder.

I halvparten av sakene ble det ilagt saksforbud. I tre av sakene ble det ilagt seks måneder saksforbud. Muligheten til å ilegge saksforbud i 12 måneder, i tillegg til seks måneder karantene som ble innført ved karanteneoven, er ennå ikke benyttet. Maksimalt ble det ilagt saksforbud i åtte måneder i én sak, og ni måneder i en annen sak.

Karantenenemndas avgjørelser legges fortløpende ut på departementets hjemmeside www.regjeringen.no/kmd

5.2 Oversikt over saker i 2017

Dato for melding	Navn	Karantene	Saksforbud	Hjemmel	Embete/stilling	Dep	Stilling	Virksomhet
04.01.2017	Ove Andre Vanebo I	4	8	§ 6 b)	Statssekretær	JD	Senioradvokat	Kluge Advokatfirma AS
12.01.2017	André Rajan Kolve	6	3	§ 6 b) § 7 b)	Statssekretær	FIN	Seniorrådgiver	GAMBIT HILL + KNOWLTON
13.02.2017	Tord Lien	4	6	§ 6 c) § 7 c)	Statsråd	OED	Regionsdirektør	NHO region Trøndelag
13.03.2017	Benedicte Staalesen Nilsen	0	0		Politisk rådgiver	UD	Politisk rådgiver	NHO
28.04.2017	Julie Margrethe Brodtkorb	5	0	§ 6 c)	Statssekretær	SMK	Administrerende direktør	Maskin-entreprenørenes Forbund (MEF)
13.05.2017	Hans Christian Kaurin Hansson	3	0	§ 6 c)	Politisk rådgiver	SMK	Public Policy Manager	Uber
12.06.2017	Ove Andre Vanebo II	0	0		Statssekretær	JD	Styreverv	LOAX AS
18.09.2017	Lisbeth Normann	6	0	§ 6 a) og c)	Statssekretær	HOD	Konsulent	Normann Consulting A/S
15.09.2017	Elsbeth Sande Tronstad	0	0		Statssekretær	UD	Rådgiver	SN Power
22.09.2017	Børge Brende	0	0		Statsråd	UD	President	Word Economic Forum
01.11.2017 30.11.2017	Grete Ellingsen *ny vurdering	3 3	9 9 klargjøring	§ 6 a) og c)	Statssekretær	KMD	Konsulent	Eget konsulentfirma
19.11.2017	Reynir Johannesson	6	6	§ 6 a), b) og c)	Statssekretær	SD	Kommunikasjonssjef	Ice Net

5.3 Om arbeidet i Karantenenemnda

Saksbehandlingen i Karantenenemnda foregår normalt på e-post, eventuelt ved telefonomter. Det ble avholdt to møter i 2017.

Karantenenemnda avholdt også ett møte i forbindelse med utarbeidelse av årsmelding for 2016.

6. Uttalelse fra Karantenenemnda

6.1 Godtgjørelse for ilagt karantene

I det store flertall av sakene som Karantenenemnda behandler er det relativt uproblematisk å anvende karanteneovens regler. Det har imidlertid vært saker der Karantenenemnda har sett behov for klargjøring av lovverket. Dette gjelder særlig situasjoner der politikere går over til annen stilling som ikke er omfattet av karantene reglene, og samtidig etablerer egen næringsvirksomhet. I slike tilfeller kan det være vanskelig å avgjøre hvilken godtgjørelse politikeren har krav på, jf. karanteneoven § 16. Dette gjelder særlig der næringsvirksomheten er en bistilling. Etter Karantenenemndas vurdering er dagens regler om godtgjørelse basert på

situasjoner der næringsvirksomheten er hovedbeskjeftigelsen for vedkommende. Karantenenemnda vil derfor anmode KMD om å vurdere disse reglene, og om karanteneoven og praksis ivaretar intensjonen om å sikre ivaretagelsen av tilliten til forvaltningen. Blant annet bør det vurderes om dagens regler for godtgjøring for ilagt karantene skal gjelde når politikere, som går over til annen stilling som ikke er omfattet av karantenereglene, samtidig etablerer egen næringsvirksomhet.

6.2 Saksforbud

Saksforbudene må være tydelige slik at de forstås både av den tidligere politikeren, ny arbeidsgiver og av departementene og forvaltningen. Karantenenemnda viser til at det i noen saker vil kunne være utfordrende å utforme konkrete saksforbud.

Karantenenemnda er avhengig av at de berørte departementene/SMK gir god informasjon og eventuelt bistår i å utforme forslag til presise saksforbud.

Det kan også være aktuelt å ilegge kontaktforbud mot bestemte departement og underliggende virksomheter.

6.3 Informasjon og informasjonsplikt

Oppgaven til Karantenenemnda er å ha en kontrollerende funksjon basert på åpenhet og informasjon fra politikere. For at nemnda skal kunne ta beslutning på riktig grunnlag er det avgjørende at politikerne gir en så god og dekkende informasjon som mulig. Karantenenemnda er også avhengig av informasjon fra departementene og SMK, og opplever at dette blir håndtert på en god måte i dag.

Dersom det ikke er gitt tilstrekkelig informasjon fra politikeren i saken vil det føre til forlengelse av saksbehandlingstiden. Dette følger av reglene om fristberegning som er regulert i forskriften til karanteneoven. Mangelfull informasjon vil også kunne lede til at systemet med karantene og saksforbud ikke virker etter sin hensikt.

7. Økonomiske og administrative forhold

Karantenenemnda er et uavhengig forvaltningsorgan som ikke kan instrueres i sine vedtak. Karantenenemndas arbeid finansieres over Kommunal- og moderniseringsdepartementets (KMD) budsjett. En karantenesak vil vanligvis kreve inntil to ukers arbeid med saksforberedelse og etterfølgende administrativt arbeid.

Nemnda får administrativ støtte fra sekretariatsfunksjon som er tillagt KMD. I sekretariatet arbeider det jurister og samfunnsvitere som er ansatt i Arbeidsgiverpolitisk avdeling i KMD. Fordi Karantenenemnda har varierende saksmengde har ikke vært ansett som administrativt lønnsomt å etablere et eget sekretariat i tilknytning til Karantenenemnda.

Det påløper kostnader knyttet til godtgjørelse for ilagt karantene. Det er SMK som utbetaler denne godtgjørelsen.

8. Innsyn og offentlighet

Karantenenemnda viser til at det er en betydelig interesse for tidligere politikeres overgang til verv, næringsvirksomhet eller stilling utenfor statsforvaltningen. Karantenenemnda er opptatt av å sikre mest mulig åpenhet om sakene, og alle vedtak som treffes legges ut på hjemmesiden til KMD på regjeringen.no (karantene).

Karantenesaker fra politikere har til og med 2017 blitt journalført som en del av KMDs arkiv. Etter offentleglova skal begjæring om innsyn rettes til det organet som er ansvarlig for saken, jf. offentleglova § 3 andre punktum. Som uavhengig forvaltningsorgan, skal innsynskrav derfor rettes til Karantenenemnda. I praksis skal sekretariatet ivareta den praktiske oppfølgingen av begjæringer. Innsynsbegjæringer skal sendes til Karantenenemnda@kmd.dep.no

Uttalelser og kontakten med mediene ivaretas av Karantenenemndas leder.

9. Vedlegg

Samlet oversikt over avgjørelsene truffet av Karanteneutvalget og Karantenenemnda i perioden 2005-2017.